

# LABURPEN EXEKUTIBOA

## V. GAZTE PLANA



# V gazte plana

EUSKO JAURLARITZA



GOBIERNO VASCO

LEHENDAKARITZA  
Trantsizio Sozialaren eta 2030 Agendaren  
Idazkaritza Nagusia  
Gazteria Zuzendaritza

PRESIDENCIA  
Secretaría General de Transición Social  
y Agenda 2030  
Dirección de Juventud

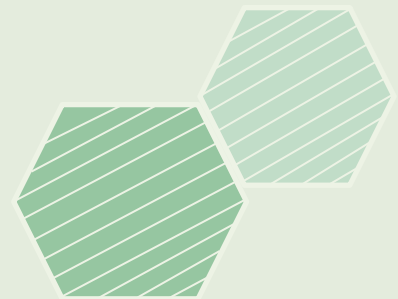
## Aurkibidea

#01	Sarrera-Testuingurua.....	3
#02	Metodologia.....	12
#03	Egoera eta Etorkizuneko erronkak.....	14
#04	Esparru Estrategikoa.....	18
#05	2022-2026ko V. Gazte Planaren adierazleak.....	31



# #01

## Sarrera-Testuingurua



## Sarrera - Testuingurua

Eusko Jaurlaritzaren V. Gazte Plana Eusko Jaurlaritzak gazteekin duen ekintzarekin eta konpromisoarekin jarraitzea da.

**EUSKO JAURLARITZAREN  
KONPROMISOA GAZTEEKIN**



# Sarrera - Testuingurua

Plana lantzerantz eraman duen hausnarketa honako elementu hauetan oinarritu da:

**IV. Gazte Planaren ebaluazioa**

**Euskadiko gazteen egoeraren diagnostikoa**

**Partaidetza**

**GIH eta 2030eko Agenda**

**Gazteriaren Legea**

**Erronka Demografikorako Euskal Estrategia**

**Gazteen Emantzipazioa laguntzeko 2030erako Euskal Estrategia**

**XII. Legegintzaldia**

**Eusko Jaurlaritzaren beste plan eta estrategia batzuk**

## Sarrera - Testuingurua



### IV. Gazte Planaren ebaluazioa

Amaierako ebaluazioa IV  
Gazte Plana 2018-2021



#### Ebaluazioaren ondorioak

##### Covid19aren pandemiak zeharkatutako plana

- Covid19aren pandemia gorabehera, gazteen egoerak hobera egin du eragin-adierazle gehienetan. Planteatutako helburuen % 44 bete dira, % 25ek nahi den norabidean eboluzionatu dute eta adierazleen herenak baino zertxobait gutxiagok joera negatiboa dute eta ezarritako helburutik urruntzen dira.

##### Enpleguaren hobekuntza, 2018an nabarmena zena, eten egin zen 2020an, baina azkar hasi da suspertzen 2021ean

- 2021. urtea % 17,4ko langabezia-tasarekin amaitu zen, eta helburuarekin bat ez badator ere, oso emaitza positiboa da, izan ere, langabezia-tasa pandemia-aurreko mailetaraino berreskuratu baita urtebeteko epean.
- Pandemia gorabehera, nabarmentzekoa da enplegua duten gazteen ehuneko handia dagoela unibertsitateko eta lanbide-heziketako ikasketak amaitu dituztenen artean.
- Enpleguaren kalitatearen adierazle batzuk, hala nola prestakuntzarekin lotutako enplegua edo laneko ezbehar-tasa, hobetu egiten dira eta proposatutako helburua lortzen dute.
- Hala ere, behin-behinekotasunak edo lan partzialak datu negatiboak erakusten jarraitzen dute, bereziki emakumeen artean.

##### Emantzipazioa da gainditu gabeko gai nagusia

- 18-34 urteko gazteen % 35,1 emantzipatuta dago; plana hasi zenean, tasa hori % 38,9koa zen.
- 34 urte arteko gazte emantzipatuen batez besteko adina handia da, 30,2 urtekoa, hain zuzen ere.

##### Aurrerapenak hezkuntzan: porrot gutxi eta ikasketa-maila handia

- Eskola-uzte goiztiarraren tasa Europako txikienetakoa da, eta beherakada handia izan du 2018tik 2020ra.
- Unibertsitateko ikasketak eta/edo goi-mailako heziketa-zikloak amaitu dituzten 30-34 urteko biztanleen ehunekoa ere EB-27ko handienen artean dago.
- Datu horrek eta hirueletasun-tasak (ingelesez, euskaraz eta gaztelaniaz ondo hitz egiten dutenak) gora egin izanak prestakuntza-maila handia erakusten dute.

##### Datuek oraindik ez dituzte pandemiak osasunean dituen ondorioak jasotzen

- Osasun Inkestaren 2023ko ediziora arte itxaron behar da okerrera egin duen baieztatzeko, osasun mentaleko hainbat profesional-taldeak adierazi bezala. Adikzioen hurrengo inkestaren datuei ere itxaron behar zaie (azkena 2017koa da).
- Jarduera fisikoak nabarmen egin du gora, baita kirola erregulartasunez egiteak ere, batez ere emakumeen artean.

##### Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunak zailtasunak ditu oraindik

- Emakume gazteen herenak uste du gizon batek aukera gehiago dituela lanpostu bat lortzeko prestakuntza eta esperientzia bereko emakume batek baino. Ideia hori egonkor mantendu da 2008tik, hobekuntzarik gabe.
- Emakumeen aurkako indarkeria, desberdintasunaren adierazlerik muturrekoena, 15-29 urteko 1.000 emakumeko indarkeria-salaketa jarri duten emakumeen kopuruarekin neurtuta, oinarritzko ildoari eusten zaio.

##### Ingurumenarekiko konpromiso handiagoa eta gai publikoetan parte hartzeko gogo handiagoa

- Gai publikoekiko interesa eta kontsumoarekiko jokabide arduratsuak areagotu dira.

## Sarrera - Testuingurua



### GIH eta 2030eko Agenda



- Garapen Iraunkorreko Helburuek (GIH) dei unibertsala egiten diote pobrezia amaiera emateko, ingurumena babesteko eta pertsona guztien bakea eta oparotasuna bermatzeko neurriak hartzeari.
- V. Gazte Plana bat dator eta Garapen Iraunkorreko 17 helburuetatik 12tan laguntzen du;** horien artean, bereziki nabarmentzen dira kalitatezko hezkuntza, lan duina eta hazkunde ekonomikoa, bai eta desberdintasun sozialak murriztea ere, helburu eta jomuga komun asko dituelako.



## Sarrera - Testuingurua



### Gazteriaren Legea



Gazteriaren Euskal Legearen **xedea** da arau- eta eskumen-esparrua antolatzea, gazte-politika garatzeko eta Euskal Autonomia Erkidegoko gazte guztien eskubideak aitortzeko.

Lege honek **hiru ardatz** ditu:

- Gazteen heltze- eta garapen-prozesuan **laguntzea** (gazte sustapena: Gazteriaren Sistema definitzea eta indartzea).
- Haien emantzipazioa eta helduarorako igarotze-prozesua **sustatzea** (gazteen emantzipazioa).
- Haien partaidetza soziala **erraztea** esparru guztietan (gazteen partaidetza).

Legeak, 49. artikuluan, **Gazteriaren Sailarteko Batzordea** sortzen du, gazteriaren arloko jarduerak koordinatzeko eta bultzatzeko organo gisa.



## Sarrera - Testuingurua



### Gazteen Emantzipazioa laguntzeko 2030erako Euskal Estrategia



#### Misioa

Estrategia horren helburua da batez besteko adina heztea eta emantzipazio-tasak handitzea, jatorrizko etxetik irteteko prozesuak sostengatuz, bizkortuz eta hauei eusten lagunduz.

#### Helburuak

Estrategia hori ebaluatzeko, hiru helburu nabarmentzen dira:

- 18-34 urte bitarteko gazteen emantzipazio-adina 29 urte inguruan kokatzea 2025ean; eta 28 urte inguruan, 2030eko hamarkadan.
- Gazteen emantzipazio-tasak handitzea, % 50 eta % 75 inguruan kokatuz pixkanaka 25- 29 eta 30-34 urte bitarteko adin-tarteetan.
- Helburu horri laguntzeko politikak emaitza onenak dituzten herrialdeen mailan kokatzea.

#### Jomugak

Lehenengo etapan, 2030 Estrategia honi dagokiona, asmoa da 25-29 eta 30-34 urte bitarteko pertsonak, batez ere lan-espereantzia dutenean eta/edo emantzipazio-prozesuari ekin diotenean:

- Enplegurako sarbidea eta diru-sarrerak hobetzea. Ebaluazioaren ondorioetarako, hileko batez besteko soldata garbia hobetzea eta hilean 600 euro baino gehiago dituztenen tasa handitzea dakar.
- Etxebizitza eskuratzeko gaitasuna hobetzea, bai parke publikoan, bai merkatu pribatuan, eta, bereziki, alokairu-erregimenean.
- Jatorrizko etxetik irteteko prestazioak, laguntzak eta/edo maileguak eskuratzeko, eta era askotako diru-sarreraren eta bizitza-proiektu autonomo bati eusteko behar den gastuaren arteko ratioa hobetzea.

#### Jarduera plana: bost ardatz

- 1. ardatza: Enplegua (eta enplegurako prestakuntza)**
- 2. ardatza: Etxebizitza**
- 3. ardatza: Errenta**
- 4. ardatza: Kohesioa**
- 5. ardatza: Erresilientzia**

## Sarrera - Testuingurua



### XII. Legegintzaldia



#### *Gazteriaren arloan ezarritako konpromisoak*

- **91. konpromisoa:** Gazteria-politika integrala garatzea
- **92. konpromisoa:** Gazteen emantzipaziorako estrategia
- **38. konpromisoa:** Berariazko etxebizitzarako sarbide-ekintzak gazteentzat
- **2. konpromisoa, 4. ekinbidea:** Gazteen Enplegurako Txoke-plan bat onestea eta abian jartzea

#### *Gazteei ere eragiten dieten beste konpromiso batzuk*

- **7. konpromisoa, 1. ekinbidea:** 140 milioi euro bideratzea tokiko zein eskualdeko enplegu-planetara
- **29. konpromisoa, 7. ekinbidea:** Landa-eremuan, enpleguaren sorkuntza eta aukera-berdintasuna sustatzea.
- **37. konpromisoa, 10. ekinbidea:** Etxebizitzak esleitzeko prozedurak eta etxebizitzak eskuratzeko baldintzak hobetzea, gazteei laguntzeko.
- **39. konpromisoa, 3. ekinbidea:** Hutsik dauden etxebizitzak birgaitzeko programak sustatzea.
- **39. konpromisoa, 7. ekinbidea:** Lanbide-heziketa dualaren bidez, prestakuntzako lankidetzeta-planak abiaraztea, hutsik dauden etxebizitzak birgaitzeko eta gazteentzako enplegua sortzeko.
- **46. konpromisoa, 6. ekinbidea:** Belaunaldi-erleboea eta enpresa-jarraitutasuna sustatzea.
- **77. konpromisoa, 1. ekinbidea:** Etxerik gabeko pertsonekin, energia-txirotasunarekin eta bereziki ahulak diren pertsonen, gazteak kasu, eragiten dizkieten bestelako egoera batzuekin lotutako prebentzio- eta kudeaketa-jarduketak indartzea.
- **81. konpromisoa, 3. ekinbidea:** Proiektu pilotuak garatzea, egokitzapen digitala edo gazteekiko belaunaldi arteko ekintzak bezalako eremuetan zahartze aktiboa sustatzeko.
- **81. konpromisoa, 9. ekinbidea:** Adinekoen eta gazteen belaunaldi arteko harremana eta solidaritatea indartzen laguntzen duten programak eta jarduerak sustatzea.
- **90. konpromisoa, 2. ekinbidea:** Zaurgarritasun-egoeran dauden adingabe eta gazte migratzaileak gizarteratzea eta laneratzea sustatzea.
- **94. konpromisoa, 5. ekinbidea:** STEAM bokazioak (zientzia, teknologia, ingeniariaritzaren eta matematikaren) indartzea hezkuntzaren eremuko emakume gazteen artean, horrela enpleguaren kalitatea areagotzeko.
- **103. konpromisoa, 10. ekinbidea:** Gazteentzako hezkuntza-bisitak antolatzea gerrak edo indarkeriako bestelako esperientzia traumatikoek markatutako Europako hirietara.

## Sarrera - Testuingurua



### Eusko Jaurlaritzaren beste plan eta estrategia batzuk

#### V. Gazte Plana bat dator Eusko Jaurlaritzak onartutako indarreko plan eta ekimen hauekin:

##### **Ekonomia eta enplegua:**

- 2030erako Enpleguaren Euskal Estrategia
- 2021-2024 aldiko Enplegu Plan Estrategikoa
- 2021-2024 aldiko Gizarte Ekonomiaren Sailarteko Plan Estrategikoa
- Lanbide Hobetzen Plana
- 2024rako Euskadiko Erakunde arteko Ekintzaitzeta Plana
- 2020-2024 aldiko Euskadiko Ekonomia eta Enplegua Suspertzeko Berpiztu Programa
- 2021-2026 aldiko Laneko Segurtasun eta Osasunerako Euskal Estrategia

##### **Gazteria eta erronka demografikoa:**

- Gazteen emantzipazioa laguntzeko 2030erako Euskal Estrategia
- Erronka Demografikorako 2030erako Euskal Estrategia

##### **Berdintasuna:**

- EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako VIII. Plana (lanketa prozesuan)
- Euskadin Soldata-arrakala murrizteko Estrategia eta Plan Operatiboa
- EAEko hezkuntza-sistamarako II. hezkidetza-plana, berdintasunaren eta tratu onaren bidean 2019-2023
- Hezkuntza-sisteman hezkidetza eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko Gida Plana

##### **Hezkuntza:**

- Heziberri 2020 Plana, hezkuntza-sistema hobetzeko (indarrean)
- GLEAren Gizarte Eraldaketarako Hezkuntzako Ekintza Plana
- 2017-2020 aldiko Giza eskubideen, bizikidetzaren eta lankidetzaren Hezkuntza-programa Osagarria (indarrean)
- 2019-2022 aldiko Unibertsitate Sistemaren Plana (indarrean)
- 2019-2022 aldiko Eskola Inklusiboa Garatzeko Esparru Plana (indarrean)
- 2019-2022 aldiko Adimen-gaitasun handiko ikasleei hezkuntza-arreta emateko Plana (indarrean)
- Ikasle Etorkinentzako Hezkuntza Arretarako II. Plana, eskola-eredu inklusibo eta kulturartekoaren esparruan 2016-2020 (luzatuta)
- Lanbide Heziketako VI. Euskal Plana
- Kanpo Harremanetarako 2025eko Plana
- Astialdi Hezigarria Sustatzeko 2030 Euskal Estrategia
- 2022-2024 aldiko Euskal Hezkuntza Sistemaren Eraldaketa Digitalerako Plana

##### **Gizarte politikak eta integrazioa:**

- EAEko Familiei laguntzeko Erakunde arteko IV. Plana 2018-2022 aldirako (indarrean)
- Gizarte Zerbitzuen II. Plan Estrategikoa (lanketa prozesuan)
- Udaberri 2024. Bizikidetzeta, Giza Eskubide eta Aniztasunaren Plana
- 2018-2021 aldiko Garapenerako Lankidetzaren IV. Gida Plana (2022-2024 luzatua)
- 2022-2026 aldiko Gizarteratzeko V. Euskal Plana
- 2020-2024 aldiko Gazte Justiziaren V. Plana
- Haurren eta nerabeen kontrako indarkeriari aurre egiteko 2022-2025 aldiko Euskal Estrategia
- Herritartasunaren, Immigrazioaren eta Asiloaren Kulturarteko VI. Plana, 2022-2025
- 2021-2024 aldiko Boluntariotzaren Euskal Estrategia
- Irisgarritasun Unibertsalaren Euskadiko Estrategia
- Euskadiko Irisgarritasun Estrategiaren Ekintza Plana

##### **Ingurumena eta kontsumo jasagarria:**

- Euskadiko Garraio Jasagarriaren 2030erako Gida Plana
- 2018-2020 aldiko Kontsumobidieren Plan Estrategikoa (indarrean)
- Hiri Agenda Bultzatu 2050

##### **Osasuna, jarduera fisikoa eta kirola:**

- Mugiment Jarduera Fisikoaren Plan Zuzentzailea
- 2021-2024 aldiko Osasunaren Esparru Estrategikoa
- 2022-2026 aldiko Adikzioen VIII. Plana

##### **Etxebizitza:**

- 2021-2023 aldiko Etxebizitza Plan Zuzentzailea

##### **Euskara eta kultura:**

- 2021-2024 aldiko Euskararen Agenda Estrategikoa
- 2021-2024 aldiko Kirolean euskara sustatzeko plana
- 2020-2023 aldiko Euskara eremu sozioekonomikoan sustatzeko plana
- 2025erako Kultura Plan Estrategikoa (proposamena)

##### **Zientzia eta teknologia:**

- Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzako Plana Euskadi 2030 (ZTBP)

##### **Zeharkako programak**

- Euskadiko 2030 Agenda
- XII. Legegintzaldiko Gobernu Programa 2021-2024
- 2023-2026 aldiko Euskal Estatistika Plana



# #02

## Metodologia





## Partaidetza



- V. Gazte Planaren lanketa **metodologia parte-hartzailean** oinarritu da, eta lana honako fase eta pieza metodologiko hauetan egituratu da:

## V. GAZTE PLANA DISEINATZEKO ETA EGITEKO PROZESUAREN FASEAK

### 1. fasea

#### GAZTE PLANAREN INFORMAZIOAREN AZTERKETA

- Gazteei buruzko diagnostikoak eta adierazleak
- IV. Gazte Plana ebaluatzeko dokumentuak
- Planak eta programak
- Araudia
- Inplikaturako eragileak identifikatzea eta eguneratzea

### 2. fasea

#### PARTE HARTZEKO PROZESUA

- Lan-saioak Gazteria Zuzendaritzarekin
- Inplikaturako Eusko Jaurlaritzako sail eta zuzendaritzei egindako inkesta
- Harremanak ekintza berriak planteatzen dituzten zuzendaritzekin eta Gazteen Euskal Behatokiarekin

### 3. fasea

#### V. GAZTE PLANA DISEINATzea ETA EGITEA

- V. Gazte Planaren Azken Dokumentua egitea
- 2022ko programazioa V. Gazte Planaren egitura berrira egokitzea



# #03

Egoera eta Etorkizuneko  
erronkak



## Gazteak Euskadin

ESPARRUA	INDARGUNEAK	AHULGUNEAK
<b>Hezkuntza</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Eskola-uzte goiztiarraren beherakada (% 4,8 2021ean).</li> <li>Goi-mailako hezkuntzako titulazio-tasa % 62,9ra iristen da 30 eta 34 urte bitartekoen artean.</li> <li>Euskara komunikazio-hizkuntza duten unibertsitateaz kanpoko ikasleen ehunekoak gora egiten jarraitzen du.</li> <li>Hirueletasuna areagotu da.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Lurralde historikoen arteko alde nabarmenak euskararen ezagutzan era erabileran.</li> </ul>
<b>Enplegua eta ekonomia-egoera</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>16-29 urteko gazteen okupazio-tasak gora egin du.</li> <li>Lanbide-heziketako ikasketak egin ondoren laneratzea handia da.</li> <li>Unibertsitatea amaitzen dutenen enplegu-tasa azken hamarkadako altuenetakoa da.</li> <li>Langabezia-tasak behera egin du eta pandemiaren aurreko mailetara itzuli da.</li> <li>Enplegu egokituia altua da (prestakuntzarekin lotutako enplegua).</li> <li>Laneko ezbehar-tasaren beherakada nabarmena azken hamarkadan.</li> <li>Nahitaezko emigrazioaren itxaropenak % 10etik behera jarraitzen du.</li> <li>Pobrezia-egoeran dauden gazteen ehunekoak behera egin du.</li> <li>18-29 urteko gazteen % 2,1ek jasotzen du DSBEa 2021ean, eta ehunekoak beheranzko bilakaera erakusten du.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Gazteen langabezia-tasa Europakoaren gainetik dago.</li> <li>Enpleguaren behin-behinekotasuna handia da oraindik.</li> <li>Lanaldi partzialeko enpleguak gora egin du da eta emakumeen eta gizonen arteko aldeak areagotu egin dira.</li> <li>Gazteen soldata-maila txikia da, eta gizonen eta emakumeen arteko aldea mantendu egiten da.</li> <li>Norbere konturako enplegu-tasa txikia.</li> <li>Genero-desberdintasunaren pertzepzioa lana eskuratzean.</li> <li>Baztertuta geratzeko arriskuan dauden gazteak laneratzeko zailtasunak.</li> <li>Gazte landunek enplegua galtzeko edo prekarizatzeko arriskuaren pertzepzioa handitzea.</li> <li>Lana da gazteen kezka nagusia.</li> <li>Lehen seme-alaba izateko batez besteko adinak gora egiten jarraitzen du.</li> <li>Seme-alabak izan nahi dituzten gazteen kopuruak behera egin du pixkanaka.</li> </ul>
<b>Emantzipazioa eta etxebizitza</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Gazte gehienek alokairuko etxebizitza babestua eskatzen dute.</li> <li>5.000 gaztek jasotzen dute Gaztelagun programaren laguntza.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Gazte gehienak familiaren mende daude ekonomikoki.</li> <li>30 urtetik beherakoen prestakuntza-aldia luzatzea.</li> <li>Emantzipazio-tasaren jaitsiera.</li> <li>Emantzipazio berantiarra (ia 30 urte, batez beste).</li> <li>Emantzipatu gabeko hiru pertsonatik batek etxebizitza bat behar du.</li> <li>Hipoteka edo alokairu-etxebizitza ordaintzeko finantza-ahalegina soldataren erdia baino gehiago da.</li> <li>Etxebizitza bakarrik eskuratzeko zailtasunak.</li> </ul>

## Gazteak Euskadin

ESPARRUA	INDARGUNEAK	AHULGUNEAK
<b>Osasuna</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Oro har, gazte gehienek beren osasun-egoerari buruzko pertzepzio ona dute.</li> <li>Tabakoaren, alkoholaren eta kanabisaren kontsumoak behera egin du (2017ko datuak).</li> <li>Nerabeen haurdunaldi-tasa eta haurdunaldiaren borondatezko etendurak jaitsi egin dira.</li> <li>Jarduera fisiko osasungarria egiten dutenen ehuneko esanguratsua (% 86).</li> <li>Haurren obesitate-tasak behera egin du.</li> <li>Gehienak abortuaren eta eutanasiaren alde daude.</li> <li>Sexu-aniztasunarekiko babez zabala</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Hamar pertsonatik batek dio antsietate- eta/edo depresio-sintomak esperimentatzen dituela.</li> <li>Joko patologikoak gazteen % 1i eragiten dio.</li> <li>Interneten erabilera patologikoa gazteen % 2an erregistratu da.</li> <li>Gazteen % 17,5ek sexu-harreman arrisksuren bat izan du.</li> <li>Obesitate-maila handiagoa maila sozioekonomiko baxuko gazteen artean.</li> <li>Suizidioa eta norberak eragindako lesioak dira heriotzaren kanpoko lehen kausa (gaixotasunarekin loturarik ez dutenak).</li> <li>Gazteen osasun mentalarekiko kezka gero eta handiagoa.</li> </ul>
<b>Gizarte-ekintza eta berdintasuna</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Gazte gehienek feministatzat dute beren burua.</li> <li>Gazteek mobilizazio feministetan parte hartzea.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Prestakuntza eta esperientzia berarekin gizonek lan-aukera gehiago dituztela hautematen da.</li> <li>Beldurraren sentimendua nabarmen areagotu da emakumeen artean, beren herrian edo auzoan gaez bakarrik ibiltzen direnean.</li> <li>Emakumeen aurkako indarkeriaren tasa orokorra 1.000 biztanleko 8,6koa da gazteen artean.</li> <li>Tratu txar modu berrien eragina.</li> </ul>
<b>Balioak eta jarrerak</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Politikarekiko interesa eta gai publikoetan modu aktiboagoan parte hartzeko nahia handitu dira.</li> <li>Boluntariotzako jardueretako parte-hartze mailari eutsi zaio (% 11,5).</li> <li>Hamarretik seik manifestazio edo mobilizazio sozialetan parte hartu dute.</li> <li>Gaztetasunaren ziberaktibismoa areagotu da.</li> <li>Etorkinen sarrera ahalik eta gehien errazteko akordioa</li> <li>Gazteen artean kontsumo jasangarria handitzea.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Alderdi politikoen begikotasun eta balorazio txikia.</li> <li>Asoziazionismo-tasa ez da % 50era iristen, eta gehienek kirol-jardueretan parte hartzen dute.</li> <li>Politikarekiko interesa handitu den arren, interes hori gazteen erdira baino ez da iristen.</li> <li>Gazteen asoziazionismo-tasak pixka bat behera egin du.</li> <li>Gora egin du lehen boluntarioak zeudela eta orain ez daudela onartzen duten gazteen proportzioak.</li> </ul>
<b>Aisia</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Sare sozialen erabileraren hazkundera.</li> <li>Lagunartean euskararen erabilerak gora egin du.</li> <li>Euskararen irakurtzeko ohitura handitzea.</li> <li>Kirola gehiago egitea.</li> <li>Jarduera artistikoaren hazkunde handia.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Sare sozialetan euskararen erabileraren ehunekoa desberdina da lurralde historikoen arabera.</li> <li>Irakurketaren beheranzko joera arina.</li> </ul>



## Etorkizuneko erronkak



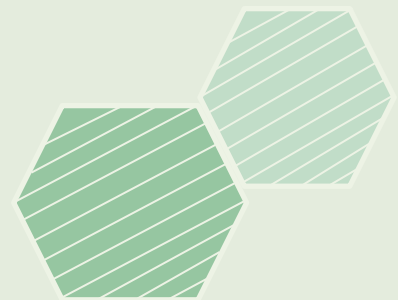
### Erronkak

- **Enplegua** erabat **lehentasunezkoa** da V. Gazte Planerako:
  - Enpleguen kalitatea da datozen urteetan urrats erabakigarriak eman beharko diren funtsezko gaietako bat.
  - EAEko gazteek modu egokian kokatu behar dute ekonomia berrian. Etengabe berrikusten ari diren tresnen bidez lagundu behar zaie lan-merkatu aldakor batean, eta etorkizuneko enpleguetarako gaitu behar dira (STEAM, prestakuntza duala, praktika-programak).
  - Eraldaketa digitalak gazteak etorkizuneko enpleguetarako tresna egokiak prestatu eta hornitu beharra planteatzen du (gaitasun digitalak).
  - Ekintzailetzaren arreta indartzea eta espiritu ekintzailea sustatzea.
- **Osasun mental positiboa erraztea.** Gazteak dira Covid-19aren pandemiak psikologikoki gehien kaltetu dituen kolektiboetako bat. Horregatik, hiru frontetan lan egin behar da: Osasun mental positiboa bultzatzea, portaera osasuntsuak hartzea eta elikadura-ohitura egokiak hartzea sustatzea eta bizimodu fisikoki aktiboa sustatzea. (Osasun Plana).
- **Osasun fisikoa sustatzea** ohitura osasungarriak hartuz (elikadura, kirola egitea...).
- **Etxebizitzak eskuratzen laguntzeko politiken arloko** ahaleginei eustea, gazteen emantzipazioa bultzatzeko.
- Iraunkortasunak eta **klima-aldaketaren aurkako borrokak** leku nabarmena dute gazteen kezka eta aldarrikapenen artean. Planetaren zaintzari buruzko sentsibilizazioa eta kontzientziazioa (eskoletatik) gogor lantzen ari den gaia da, eta horretan sakontzen jarraitu beharko da.
- **Aukera-berdintasunean, inklusioan eta aniztasunean** erabakitazunez aurrera egitea, hobetzeko tarte zabalak daudela egiaztatuta.
- **Gazteentzako sortutako eta/edo zuzendutako kultura-eskaintza bultzatzea**, eta gazteen artean irakurzaletasuna bultzatzeko estrategia berriak proposatzea.
- **Gazteek** bizitza politikoan eta politika publikoen formulazioan **parte-hartze** handiagoa izan dezaten sustatzea, sentsibilizazio handiagoaren eta parte hartzeko formula berrien diseinuaren bidez. Gazteek protagonista izan behar dute euskal gizartean.
- **Belaunaldien arteko oreka** ardatz izango duten jarduketak garatzea, gazteen eta adinekoen belaunaldien itxaropenek eta interesek gizartean modu egokian eta ekitatiboan elkarrekin bizitzeko ingurunea izan dezaten. Belaunaldien arteko elkarriketa sustatu behar da, talde bakoitzaren ekarpenei eta indarrei balioa emanez, haien bizi-egoeraren arabera.



# #04

## Esparru Estrategikoa



## Esparru Estrategikoa

**V. Gazte Plana 4 ardatz estrategikotan, 15 esku-hartze arlotan, 33 helburutan eta 73 jarduketatildotan** zehazten da.



## Esparru Estrategikoa

### Jarduteko Printzipioak

Aukera-berdintasuna			Balioen sustapena
Unibertsaltasuna, eta aniztasuna nahiz desberdintasuna errespetatzea			Informazioa
Gazte-ikuspegia txertatzea			Kalitatea, berrikuntza eta ikaskuntza soziala
Ekintza positiboa			Euskararen erabileraren normalizazioa
Emakumeen eta gizonen berdintasuna			Kulturartekotasuna
Elkarlana eta koordinazioa			Atzerritar jatorriko gazteen integrazio osoa eta inklusioa, eta arreta ematea babesgabetasun-, bazterketa- nahiz pobrezia-egoerei, edo pobrezian sartzeko arrisku-egoerei, edo kalteberatasuneko beste egoera batzuei
Erantzukizun publikoa			Elkarrizketa zibila
Plangintza eta ebaluazioa			Irisgarritasun unibertsala, gizarte-inklusioa eta bizimodu independentea
Hurbiltasuna			Euskal sektore publikoak eta hirugarren sektore sozialeko erakundeek beharrezko baldintzak sustatuko dituzte
Gazteen partaidetza demokratikoa			

## V. Gazte Plana

- Ardatzak, Arloak, Helburuak eta Jarduketa-ildoak

### 1. ardatza: Emantzipazioa (Bizi)

## Enplegua

Helburu-estrategikoak	Jarduketa-ildoak
<b>Gerturatze eta abiadura handiagoa lortzea hezkuntza- eta lan-arloaren trantsituan</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Prestakuntza lan-merkatuaren eskaerari egokitzea</li> <li>• Prestakuntza-sistema dualaren garapen integrala</li> <li>• Talentua itzultzen eta erakartzen laguntzeko programak ezartzea eta indartzea</li> </ul>
<b>Kalitatezko enplegua duten gazteen kopurua handitzea</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lehen lan-esperientziak bultzatzea</li> <li>• Esperientzia duten gazteak kontratatzeko laguntza</li> <li>• Kalitatezko enplegu-aukerak sustatzea, bereziki sektore estrategikoetan</li> <li>• Gizarte- eta lan-arloko informazioa eta orientazioa hobetzea</li> <li>• Enplegarritasuna aktibatzeke eta hobetzeko prestakuntza indartzea</li> </ul>
<b>Prebentzio-kultura eta laneko segurtasuna eta osasuna hobetzea</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Laneko osasunari eta arriskuen prebentzioari buruzko informazioa, sentsibilizazioa eta prestakuntza bultzatzea</li> <li>• Lan-ingurunean osasunaren zaintza indartzea, ezbehar-tasa prebenitzeko</li> </ul>
<b>Gazte ekintzaileen kopurua handitzea</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bokazio eta ekimen ekintzaileak bultzatzea, bereziki emakumeen artean</li> <li>• Ekintzailletza eta gizarte-ekonomia sustatzea</li> <li>• Landa-ingurunean eta itsasertzean enplegua eta gazte-ekintzailletza sustatzea</li> </ul>
<b>Baztertuta geratzeko arriskuan dauden gazteen laneratzean aurrera egitea</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Langabezian eta egoera zaurgarrian dauden gazteen prestakuntza eta gaikuntza hobetzea</li> <li>• Orientazioa eta laguntza espezifikoak indartzea</li> </ul>
<b>Tratu-berdintasunean eta diskriminaziorik ezean aurrera egitea</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Enplegurako sarbidean eta lanbide-sustapenean aukerak parekatzeko neurriak hartzea</li> <li>• Emakumeen eta gizonen soldatak parekatzeko ekintzak bultzatzea</li> <li>• Lana eta familia bateragarri egitea bultzatzea</li> </ul>

## V. Gazte Plana

- Ardatzak, Arloak, Helburuak eta Jarduketa-ildoak

### 1. ardatza: Emantzipazioa (Bizi)

## Etxebizitza

### Helburu-estrategikoak

**Etxebizitza eskuratzeko aukerak zabaltzea**

### Jarduketa-ildoak

- Etxebizitza babestuaren lehentasunezko erreserba ezartzea
- Laguntza ekonomikoen sistema eta alokairua sustatzeko programak indartzea

## Errenta

### Helburu-estrategikoak

**Errenta erabilgarria hobetzea**

### Jarduketa-ildoak

- Gazteen emantzipazioa errazteko laguntza eta mailegu berriak ezartzea

## V. Gazte Plana

- Ardatzak, Arloak, Helburuak eta Jarduketa-ildoak

### 1. ardatza: Emantzipazioa (Bizi)

## Kohesioa

### Helburu-estrategikoak

**Baztertuta geratzeko arrisku-egoerak prebenitzea**

### Jarduketa-ildoak

- Diru-sarrerak bermatzeko tresnen bidez oinarrizko premiak estaltzeko behar beste baliabide bermatzea
- Kalteberatasun-egoerak prebenitzeko eta esku hartzeko ekintzak bultzatzea

## Erresilientzia

### Helburu-estrategikoak

**Emantzipaziorako kultura-eraldaketa bultzatzea**

### Jarduketa-ildoak

- Emantzipazio-prozesuan aholkularitza- eta laguntza-ekintzak indartzea

## V. Gazte Plana

- Ardatzak, Arloak, Helburuak eta Jarduketa-ildoak

### 2. ardatza: Garapena (Gozatu)

## Osasun Integrala

### Helburu-estrategikoak

**Osasun mentala eta emozionala hobetzea**

**Arrisku-portaerak eta/edo adikzioak (sustantziarekin edo gabe) prebenitzea gazteen artean, eta kontsumitzen hasteko adina atzeratzea**

**Sexu-bizitza osasuntsua sustatzea**

**Ohitura osasungarriak sustatzea**

### Jarduketa-ildoak

- Ongizaterako eta osasun mentalerako hezkuntza
- Arreta eta prebentzioa antsietate- eta depresio-egoeretarako
- Tabakoaren, alkoholaren, cannabisaren eta beste substantzia batzuen kontsumoaren arriskuei buruzko sentsibilizazioa eta prebentzioa
- Jokoari eta sare sozialei lotutako arriskuen inguruko sentsibilizazioa eta prebentzioa
- Trafiko-istripuen inguruko sentsibilizazioa eta prebentzioa
- Heziketa afektibo-sexuala bultzatzea
- Sexu-transmisiozko gaixotasunak prebenitzeko neurriak indartzea
- Elikadura osasungarria sustatzea
- Jarduera fisikoa eta aisialdi osasungarria sustatzea



## V. Gazte Plana

- Ardatzak, Arloak, Helburuak eta Jarduketa-ildoak

### 2. ardatza: Garapena (Gozatu)

## Hezkuntza

Helburu-estrategikoak	Jarduketa-ildoak
<b>Aukera-berdintasunean aurrera egitea</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Derrigorrezko eskolaldiaren ondorengo ikasketak egiteko eta amaitzeko neurriak hartzea, batez ere zailtasunak dituzten ikasleen artean</li> <li>Eskola inklusiboa, hezkidetzakoa eta multikulturala sustatzea</li> <li>Gaitasun handiko ikasleentzako hezkuntza-arreta</li> </ul>
<b>Berdintasunerako eta arrisku-egoeren prebentziorako hezteak</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako prestakuntza eta genero-indarkeriaren prebentzioa</li> <li>Arrisku-egoerak prebenitzeko prestakuntza</li> </ul>
<b>Gazte eleaniztun gehiago lortzea</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Hezkuntzaren eremu formalean euskara sustatu eta indartzea</li> <li>Hizkuntza-gaitasunak garatzea beste hizkuntza batzuetan, mundura gehiago irekitzeko oinarri gisa</li> </ul>
<b>Ikertzaile gazteen presentzia handitzea</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ikerketa-bokazioak bultzatzea etapa goiztiarretatik</li> <li>Gazte ikertzaile eta teknologoentzako laguntza, bereziki emakume ikertzaileentzako</li> </ul>

## V. Gazte Plana

- Ardatzak, Arloak, Helburuak eta Jarduketa-ildoak

### 2. ardatza: Garapena (Gozatu)

## Kultura eta Euskara

### Helburu-estrategikoak

**Kulturaren kontsumoa eta gazteei zuzendutako zein gazteek sortutako kultura-jarduerak bultzatzea**

**Euskararen erabilera sustatzea**

### Jarduketa-ildoak

- Kultura-jarduerak sustatzea
- Teknologiaren bidez kultura eskuratzeko modu berriak bultzatzea
- Irakurtzeko ohitura sustatzea
- Aisialdiko eremuetan euskararen erabilera bultzatzea eta kultura-produktuen euskarazko kontsumoa sustatzea
- Euskara ikusarazten eta balioesten duten ekimenak bultzatzea

## Aisia eta Denbora Librea

### Helburu-estrategikoak

**Aisialdian hezkuntza bultzatzea**

### Jarduketa-ildoak

- Aisialdi hezitzailean parte hartzen duten eragileen sistema babestea eta indartzea
- Aisialdiko eta denbora libreko alternatibak sustatzea

## V. Gazte Plana

- Ardatzak, Arloak, Helburuak eta Jarduketa-ildoak

### 3. ardatza: Eragina (Eraldatu)

## Partaidetza

### Helburu-estrategikoak

**Gazteen parte-hartzea eta aintzatespena bultzatzea**

### Jarduketa-ildoak

- Gazteek parte hartzeko eredu eta elkarrizketa-gune berriak bultzatzea
- Gazte asoziazionismoaren ekimenak babestea
- Gazte-boluntarioria bultzatzea
- Talentu gazteen aintzatespena indartzea

## Berdintasuna

### Helburu-estrategikoak

**Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunean eta erantzunkidetasunean aurrera egitea**

### Jarduketa-ildoak

- Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzea gizarte osoan
- Emakumeen eta gizonen kontziliazio erantzunkidea bultzatzea

**Emakumeen aurkako indarkeria errotik kentzea**

- Sentsibilizazio- eta prebentzio-neurriak hartzea (zero tolerantzia)
- Arreta integrala eta kaltearen konponketa indartzea

**Emakumeak ahalduntzea**

- Emakume gazteen ahalduntze pertsonalerako eta kolektiborako laguntza
- Emakume gazteek eremu eta gune guztietan parte har dezaten bultzatzea

## V. Gazte Plana

- Ardatzak, Arloak, Helburuak eta Jarduketa-ildoak

### 3. ardatza: Eragina (Eraldatu)

## Aniztasuna

### Helburu-estrategikoak

### Jarduketa-ildoak

#### Sexu- eta genero-aniztasuna txertatzea

- Sexu- eta genero-aniztasuna ikusarazteko eta bermatzeko neurriak bultzatzea

#### Aniztasun funtzionala txertatzea

- Irisgarritasun unibertsala eta bizimodu independentea sustatzea

## Bizikidetzatza

### Helburu-estrategikoak

### Jarduketa-ildoak

#### Indarkeria eta tratu txar egoerak errotik kentzea

- Gurasoen aurkako indarkeriaren eta tratu txarren detekzioa, prebentzioa eta arreta indartzea
- Eskolako jazarpenaren (bullying eta ziberbullying) detekzioa, prebentzioa eta arreta indartzea
- Aisialdian, kirolean eta kalean indarkeriaren detekzioa, prebentzioa eta arreta indartzea

#### Balioetan hezteak

- Herritartasun globalerako, giza eskubideetarako, bizikidetzarako eta aniztasunerako hezkuntza sustatzea

## V. Gazte Plana

- Ardatzak, Arloak, Helburuak eta Jarduketa-ildoak

### 3. ardatza: Eragina (Eraldatu)

## Klima-aldaketa

### Helburu-estrategikoak

**Jasangarritasunarekin eta planetaren zainzarekin konprometitutako gazte gehiago izatea**

### Jarduketa-ildoak

- Ingurumen-hezkuntza, ekonomia zirkularra eta kontsumo arduratsua bultzatzea
- Mugikortasun jasangarria sustatzea

## V. Gazte Plana

- Ardatzak, Arloak, Helburuak eta Jarduketa-ildoak

### 4. ardatza: Behaketa eta Koordinazioa

## Ezagutza eta Lankidetzza

### Helburu-estrategikoak

**Gazteen egoera hobeto ezagutzea eta ebaluatzea**

**Gazteei informazioa eta aholkularitza ematea**

**Lankidetzza eta elkarlana hobetzea gazteriaren arloan**

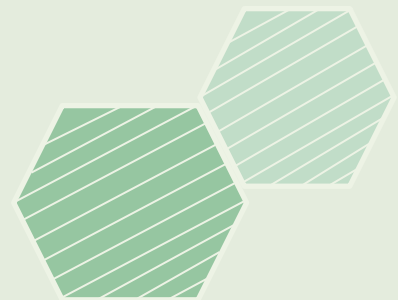
### Jarduketa-ildoak

- Euskadiko gazteei buruzko azterlanak egitea
- Gazte-politiken ebaluazioa eta jarraipena
- Gazteekin lan egiten duten profesionalen ezagutza eta prestakuntza zabaltzea
- Gazteentzako orientazio- eta aholkularitza-zerbitzuak ematen laguntzea
- EGKren eta Eusko Jaurlaritzaren arteko koordinazioa eta lankidetzza bultzatzea
- Erakunde publikoen eta pribatuen arteko partaidetzaz guneak sustatzea



# #05

2022-2026ko V. Gazte  
Planaren adierazleak



## 2022-2026ko V. Gazte Planaren adierazleak

ADIERAZLEA	Eskuragarri dagoen azken balioa		2026ko helmuga
▪ 18-34 urte bitarteko gazteen emantzipazio-tasa	% 32,9	(2021)	>% 40
▪ Emantzipatzeko batez besteko adina	29,7 urte	(2021)	<29 urte
▪ 16-29 urte bitarteko gazteen okupazio-tasa	% 42,3	(2022)	>% 45
▪ 16-29 urte bitarteko gazteen langabezia-tasa	% 15,0	(2022)	<% 14
▪ Aldi baterako kontratua duten 16-29 urte bitarteko gazteen ehunekoa	% 55,7	(2022)	<% 50
▪ 16-29 urte bitarteko gazteen lanaldi partzialeko tasa	% 32,3	(2022)	<% 30
▪ 18-29 urte bitarteko gazteen hileko batez besteko soldata garbia	1.203€	(2021)	>1.300 €
▪ Pobrezia errealaren tasa gazteen etxebizitzetan	% 15,3	(2020)	<% 15
▪ 15-29 urte bitartekoen osasunarekiko gogobetetasuna	7,8 puntu	(2022)	>8 puntu
▪ 15-29 urte bitartekoen antsietate- eta depresio-sintomen prebalentzia	% 8,3	(2018)	<% 8
▪ 15-29 urte bitarteko gazteen substantzien abusuagatikotratamendu-hasieraren tasa	1,4x1000	(2020)	<2 x 1.000
▪ 18-24 urte bitarteko gazteen eskola uzte goiztiarra	% 4,8	(2021)	<% 5
▪ 30-34 urte bitarteko gazteen goi-mailako hezkuntzako titulazioaren ehunekoa	% 62,9	(2021)	>% 60
▪ Emakumeen ehunekoa zientzian eta teknologian graduatutako 35 urtetik beherako pertsona guztiekiko	% 33,3	(2021)	>% 35
▪ 15-29 urte bitarteko gazteen hirueletasun-tasa	% 49,3	(2019)	>% 55
▪ 16-24 urte bitarteko gazteen lagunarteko euskararen erabilera	% 37,8	(2021)	>% 38
▪ 15-29 urte bitarteko gazteen jarduera fisiko erregularra	% 56,4	(2021)	>% 60
▪ 15-29 urte bitarteko gazte-boluntarioen ehunekoa	% 11,5	(2021)	>% 12
▪ 15-29 urte bitarteko emakumeen aurkako indarkeriaren tasa	8,6 x 1.000	(2021)	<8 x 1.000
▪ 15-29 urteko emakumeen artean gauzez bakarrik ibiltzeko beldurra	% 72,1	(2022)	<% 50
▪ Lana lortzeko desberdintasunaren pertzepzioa, 15-29 urte bitarteko emakumeak	% 62,7	(2022)	<% 50
▪ 15-29 urte bitarteko gazteen bizikleta bidezko mugikortasuna	% 23,8	(2022)	>% 25



#V gazte plana

**EUSKO JAURLARITZA**



**GOBIERNO VASCO**

**LEHENDAKARITZA**  
Trantsizio Sozialaren eta 2030 Agendaren  
Idazkaritza Nagusia  
*Gazteria Zuzendaritza*

**PRESIDENCIA**  
Secretaría General de Transición Social  
y Agenda 2030  
*Dirección de Juventud*